



พระราชบัญญัติ

สงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตราย

หรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๘๘

โดยที่เป็นการสมควรให้การสงเคราะห์แก่ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๔๘๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในกระทรวง ทบวงกรมทุกแห่ง

มาตรา ๔ ข้าราชการผู้ใดได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือเนื่องจากต้องไปปฏิบัติราชการนอกที่ตั้งสำนักงาน หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำ

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๔๘

การตามหน้าที่ ให้ผู้นั้นได้รับการสงเคราะห์ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การขอรับการสงเคราะห์ต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยบำนาญ บำนาญข้าราชการ กับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

มาตรา ๕ ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายอันเกิดจากกรณีดังกล่าวในมาตรา ๔ มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามความในวรรคก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๖ ในระหว่างที่ต้องรักษาพยาบาล ถ้ารัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาเห็นสมควรจะให้ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นได้ลาหยุดราชการเพื่อรักษาตัวเกินกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการลาของข้าราชการก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี แต่กระยะเวลาหนึ่งปีไม่เพียงพอ คณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้ลาต่อออกก็ได้

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๘๘

ถ้าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาได้เมื่อรวมกับอายุของข้าราชการผู้ได้รับอนุญาตเกินหกสัปดาห์ ก็ให้ถือเป็นการต่ออายุราชการ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหกสัปดาห์

ในระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลา ให้ข้าราชการผู้ได้รับอนุญาตนั้นได้รับเงินเดือนเต็ม

มาตรา ๗ ถ้าอันตราย หรือการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายอันเกิดจากกรณีดังกล่าวในมาตรา ๕ ทำให้ข้าราชการผู้ใดตกเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือพิการ อันเป็นเหตุจะต้องออกจากราชการตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้อยู่ หากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นยังอาจปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นใดที่เหมาะสมได้ และเมื่อข้าราชการผู้นั้นสมัครจะรับราชการต่อไป รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะส่งให้ข้าราชการผู้นั้นไปรับราชการในตำแหน่งหน้าที่อื่นใหม่โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้

มาตรา ๘ ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งดักกล่าวในมาตรา ๗ ยังไม่มีสิทธิรับบำนาญพิเศษ ถ้าต่อมาผู้นั้นได้ออกจากราชการเมื่อใด ให้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังนี้

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘

(๑) ได้รับบำนาญพิเศษโดยคำนวณตามเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ และตามเงินเดือนที่ได้รับในวันที่ได้รับอันตราย หรือการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้าย

เงินเดือนตามวรรคก่อนมีความหมายอย่างเดียวกับคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๒) ถ้าผู้นั้นออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ในเวลาออก ให้คำนวณเป็นบำนาญปกติตามสิทธินั้นบวกเข้ากับบำนาญพิเศษใน (๑) ด้วย เว้นแต่ถ้าผู้นั้นออกจากราชการโดยไม่มีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ก็ให้ได้รับบำนาญพิเศษตาม (๑) แต่อย่างเดียว

(๓) ถ้าผู้นั้นออกจากราชการด้วยกรณีที่ทำให้เกิดสิทธิบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ในเวลาออก ก็ให้ผู้นั้นได้รับสิทธิตามกฎหมายนั้น หรือบำนาญพิเศษตามความใน (๑) แล้วแต่บำนาญพิเศษรายใดจะมีจำนวนมากกว่า

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๘๘

ถ้าข้าราชการที่ได้รับการสงเคราะห์ดังกล่าวในมาตรา ๗ ถึงแก่ความตายโดยทายาท มีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ไ้ช้อยู่ในเวลาตาย ให้ทายาทได้รับบำนาญตกทอดตามสิทธิในบวกลเข้ากับกึ่งหนึ่งของบำนาญที่คำนวณได้ตามความใน (๑) ด้วย เว้นแต่ถ้าตายโดยทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ก็ให้ทายาทได้รับบำนาญตกทอดกึ่งหนึ่งของบำนาญที่คำนวณได้ตามความใน (๑) แต่อย่างเดียว

ถ้าผู้ถึงแก่ความตายด้วยกรณีที่เกิดสิทธิบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ไ้ช้อยู่ในเวลาตาย ก็ให้ทายาทได้รับสิทธิตามกฎหมายนั้น หรือบำนาญพิเศษตามความใน (๑) แล้วแต่บำนาญพิเศษรายใดจะมีจำนวนมากกว่า

มาตรา ๘ ข้าราชการที่ออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษไปแล้วก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากเห็นว่าตนอยู่ในลักษณะดังกล่าวในมาตรา ๔ และประสงค์จะเข้ารับราชการอีก ให้ยื่นคำร้องขอให้รัฐมนตรี

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๕๘

เจ้าสังกัดพิจารณาในเรื่องการบรรจุใหม่ได้ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ตามความในมาตรา ๘ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะที่เข้ารับราชการครั้งใหม่น้อยกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อก่อนออกจากราชการให้รับบำนาญที่ได้รับอยู่รวมกันไปด้วย แต่ถ้าเงินเดือนรวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิมต้องลดบำนาญลงในระหว่างที่รับราชการครั้งหลัง จนเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่เท่า หรือสูงกว่าเงินเดือนเดิม ก็ให้คงบำนาญในระหว่างนั้น

เมื่อออกจากราชการในตอนหลังโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ก็ให้คำนวณเป็นบำนาญโดยคิดเฉพาะตามสิทธินั้นบวกเข้ากับบำนาญเดิม บำนาญในตอนหลังนี้จะเปลี่ยนขอรับบำเหน็จแทนก็ได้

มาตรา ๑๑ ถ้าผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ตาม ความในมาตรา ๘ ถึงแก่ความตาย ให้ทายาทได้รับบำนาญดังนี้

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๘๘

(๑) ถ้าผู้ตายยัง คงรับบำนาญรวมกับเงินเดือนตลอดมาจนถึงเวลาตาย ให้ทายาทได้รับบำนาญตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ในเวลาตาย

(๒) ถ้าหากว่าได้งดเบิกจ่ายบำนาญไว้ตามความในมาตรา ๑๐ ให้ทายาทได้รับบำนาญตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ในเวลาตายบวกเข้ากับกึ่งหนึ่งของบำนาญที่งดไว้

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ได้รับการสงเคราะห์ดังกล่าวในมาตรา ๗ หลายครั้งโดยไม่ได้ออกจากราชการ เมื่อถึงเวลาต้องออกจากราชการ ให้คำนวณบำนาญพิเศษทุกครั้ง และให้ได้รับจากการสงเคราะห์ครั้งที่มีจำนวนเงินสูงสุดแต่อย่างเดียว

มาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการแบ่งส่วนและเงื่อนไขการจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ เมื่อข้าราชการผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากเหตุดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในเดือนที่ตายให้แก่ข้าราชการผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษ

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๘๘

ตามแต่จะเห็นสมควรก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ตายเป็นข้าราชการ
สังกัดกระทรวงกลาโหม การส่งเงินเดือนให้ไปตาม
ระเบียบข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม

ถ้าไม่มีทางที่จะจ่ายเงินเดือนขึ้นได้ตามกฎหมาย หรือ
ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น ให้เพิ่มเป็นพิเศษโดยนำ
เงินเดือนเหลือจ่าย หรือจะเหลือจ่ายในปีปัจจุบันของกรม
หรือสำนักการงานนั้นมาตั้งจ่ายให้เป็นพิเศษเฉพาะจำนวนที่เพิ่ม
ขึ้น ถ้าหากเงินเดือนเหลือจ่าย หรือจะเหลือจ่ายไม่มี หรือ
มีไม่พอ ให้กระทรวงการคลังหาเงินมาตั้งจ่ายให้ และในการ
คำนวณบำเหน็จบำนาญให้รวมเงินที่ได้เพิ่มขึ้นนี้เข้าเป็นเงิน
เดือนเดือนสุดท้ายด้วย

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ถึงแก่ความตายเนื่องจากเหตุดัง
บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ผู้ใดสมควรจะได้รับเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์เพียงไร หรือไม่ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาดำเนินการ
โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มกราคม ๒๔๕๘

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
โดยที่ปรากฏว่ามีบุคคลเป็นจำนวนมากต้องออกจากราชการเนื่องจากเป็น
ผู้พิการ ทุพพลภาพเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือที่ถึงแก่กรรม
เพราะเหตุตั้งตัว แม้จะได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยได้รับบำเหน็จ
บำนาญ แต่ก็หาเพียงพอแก่การครองชีพของตนหรือของครอบครัวไม่
จึงสมควรที่จะช่วยเหลือเพื่อขจัดความเดือดร้อน และเพื่อเป็นการดีณา
คุณแก่บุคคลผู้ซึ่งได้ปฏิบัติราชการอันเป็นความชอบแก่ประเทศชาติ โดย
ให้ได้รับการสงเคราะห์ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้